

Raadsvoorstel

Onderwerp	Woonwagenbeleid
Afdeling	Afdeling Ontwikkeling
Datum behandeling in B&W:	29 augustus 2023
Datum raadsvergadering	26 oktober 2023
Nummer	
Documentnummer	INT/23 - 556799
Zaaknummer	Z23 - 263895
Afdelingshoofd	J.J. Finke

Voorstel

1. Het woonwagen- en standplaatsenbeleid 2023 vast te stellen;
2. De toewijzingsverordening 2023 vast te stellen.

Eerdere besluitvorming

In de zomer van 2018 heeft het Rijk een beleidskader¹ ontwikkeld met de opdracht aan gemeenten om binnen het mensenrechtelijk aspect dit te vertalen naar lokaal beleid en om vraag en aanbod van standplaatsen binnen een redelijke termijn in evenwicht te brengen.

In december 2020 hebben de gemeenten uit de regio Noordoost-Brabant ingestemd met het “Regionaal Handelsperspectief woonwagenbeleid Noordoost-Brabant”. Tijdens het Regionaal POHO Wonen van 15 juni 2022 zijn de regionale “beleidsregels toewijzingssysteem woonwagenstandplaatsen” vastgesteld. In de “Woonvisie 2021-2025: Groei met Vughtse kwaliteit” is opgenomen dat bij gebleken behoefte en wens vanuit de gemeente het eventueel vervangen of toevoegen van nieuwe standplaatsen in eerste instantie zal aansluiten op bestaande locaties, moeten voldoen aan het Bouwbesluit en sociaal verweven zijn met de omgeving.

Uitvloeiend uit het beleidskader en de beleidsregels werkt de gemeente nu het onderhavig woonwagenbeleid uit.

Inleiding

In 1999 is de Woonwagenwet ingetrokken en werd het woonwagenbeleid gedecentraliseerd. Het resultaat was minder standplaatsen voor woonwagens. Het voortbestaan van woonwagencentra kwam met dit overheidsbeleid in het geding. In 2014 oordeelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat de eigen cultuur van woonwagenbewoners gerespecteerd moet worden en dat

---

¹ Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid, 12 juli 2018 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Bijlage 1.d)

overheden verplicht zijn om die levensstijl te faciliteren. Ook het Nederlandse College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman oordeelden vergelijkbaar.

Als gemeente Vught geven we nu met dit voorliggende, nieuwe woonwagen- en standplaatsenbeleid ten eerste concrete invulling aan de zorgplicht voor de huisvesting van inwoners, waaronder woonwagenbewoners. Ten tweede geven we met dit beleid ruimte aan de woonwagencultuur en voorzien we in voldoende woonwagenstandplaatsen voor deze doelgroep. Met de toewijzingsverordening geven we ten slotte praktische 'spelregels' voor de toewijzing en verdeling van de bestaande en nieuw te ontwikkelen woonwagenstandplaatsen.

Beoogd effect

Het formuleren van de visie van de gemeente Vught op de huisvesting van specifiek de doelgroep woonwagenbewoners en duidelijkheid geven aan het reguleren van woonwagenstandplaatsen.

Argumenten

1.1 De Culturele identiteit van woonwagenbewoners moet gerespecteerd worden

Op grond van de Europese en nationale regelgeving en rechtspraak dient de culturele identiteit van woonwagenbewoners geëerbiedigd te worden. Dit is het wonen in familieverband en het wonen in een woonwagen.

1.2 Visie op woonwagenbeleid is nodig

De gemeente Vught werkt in dit woonwagenbeleid haar visie uit op de huisvesting van deze doelgroep. De vaststelling van dit beleid maakt duidelijk wat deze visie is, welke uitgangspunten daarbij horen en hoe de gemeente deze uit wil werken naar de praktijk. Dit alles biedt duidelijkheid aan de doelgroep zelf en aan alle andere inwoners en betrokkenen.

De visie die ten grondslag ligt aan het woonwagenbeleid is het beschermen van de woonwagenbewoner tegen discriminatie, het waarborgen van hun mensenrechten en het bieden van rechtszekerheid en duidelijkheid (blz. 7 Beleidskader Gemeentekijk woonwagen -en standplaatsen beleid bijlage 1.d).

Het huisvestingsbeleid is de primaire verantwoordelijkheid voor gemeenten

Door het ministerie van Binnenlandse Zaken is in het beleidskader aangegeven dat de gemeente beleid dient op te stellen voor woonwagens en standplaatsen om de visie te waarborgen. De gemeente heeft de zorgplicht om een beleid te ontwikkelen dat een woonwagenleven voldoende faciliteert en beschermt. Om die reden dient de gemeente te voorzien in voldoende woonwagenstandplaatsen. Om deze rechten praktisch en effectief te laten zijn, dient een woningzoekende woonwagenbewoner binnen een redelijke termijn kans te maken op een standplaats (blz. 15 en 16 Beleidskader Gemeentelijk woonwagen -en standplaatsenbeleid bijlage 1.d).

1.3 Het woonwagen- en standplaatsenbeleid schept duidelijke kaders en voorkomt willekeur

Door het beleid vast te stellen wordt willekeur voorkomen en worden duidelijke kaders geboden voor de rechten en plichten van woonwagenbewoners en de gemeente. Beleid is nodig om de woonwagenlocaties te reguleren en biedt handvaten voor de uitvoering.

2.1 Het hebben van een toewijzingssysteem is wettelijk verplicht

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft in 2018 een nieuw beleidsplan voor gemeenten gelanceerd over het waarborgen van de culturele identiteit van woonwagenbewoners, getiteld 'Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid'. Dit beleidskader geeft de gemeente de plicht om lokaal beleid te maken. Daarom stelt de gemeente Vught in samenspraak met de doelgroep een nieuw woonwagen- en standplaatsenbeleid op.

2.2 Het toewijzingssysteem schept duidelijke kaders

Heldere regels over de verdeling van de schaarse standplaatsen is van groot belang. De toewijzing dient recht te doen aan de culturele identiteit van woonwagenbewoners. Deze identiteit onderschrijven we en borgen we als gemeente Vught met de vaststelling van de 'Toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen'. De verordening formuleert heldere spelregels hoe we woonwagenstandplaatsen in de gemeente Vught verdelen en vloeit voort uit de regionale beleidsregels toewijzingssysteem.

Kanttekeningen

1.1 De gemeente heeft beleid

Het alternatief voor het voorgestelde woonwagen- en standplaatsenbeleid is om de woonvisie als kaderstellend document te hanteren voor de visie op woonwagenbeleid. De woonvisie is summier op dit onderwerp en herbergt het risico te weinig richtinggevend te zijn voor de vertaling naar de praktijk. Het voorgestelde beleid geeft deze richting veel meer en daarmee duidelijkheid. Ook wordt daarmee voldaan aan de plicht om beleid op te stellen waarbij de culturele identiteit gewaarborgd wordt.

2.1 Geen toewijzingsverordening vaststellen

Een alternatief voor de toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen lijkt er niet te zijn aangezien de toewijzing recht moet doen aan de culturele identiteit van woonwagenbewoners. Met de voorgestelde toewijzingsverordening hanteert de gemeente Vught bepalingen die betrekking hebben op de inschrijving en toewijzing van woonwagenstandplaatsen waarmee we die culturele identiteit willen borgen en handelen we in lijn met de regionale afspraken.

2.2 Er zijn voldoende standplaatsen

Ondanks dat uit het regionale behoefteonderzoek is gebleken dat er behoefte is aan extra standplaatsen voldoet gemeente Vught aan haar zorgplicht. Met het huidige aantal van 1,4 standplaatsen per (aantal woningen of inwoners) zit het college boven het landelijk gemiddelde.

2.3 Redelijke wachtermijn gelijk aan reguliere woningen

Bij behoefte aan meer standplaatsen moet er gelijk aan de reguliere woningmarkt met een redelijke termijn gewacht worden

Participatie

In juni 2022 is in de regio Noordoost-Brabant de 'Inventarisatie woonwensen woonwagenstandplaatsen' afgenomen. Daarnaast heeft onder de bewoners van de woonwagenlocaties in de gemeente Vught in maart 2022 en april 2023 een inventarisatie plaatsgevonden van geïnteresseerden in een woonwagenstandplaats om ons als gemeente een goed beeld te kunnen vormen van de omvang van de doelgroep en hun woonwensen. De inventarisatie vond plaats in de vorm van persoonlijke, fysieke gesprekken met mensen die nu in een woonwagen wonen. De informatie uit beide inventarisaties wordt betrokken bij de uitwerking van het voorliggende woonwagenbeleid en de toewijzingsverordening.

Financiën

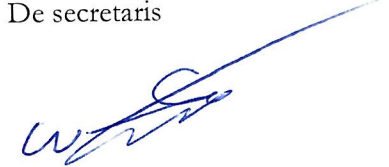
Het voorstel heeft geen financiële consequenties voor de gemeentebegroting. Wel vraagt de uitvoering inzet van de organisatie (projectleiding woningbouw en toewijzing woonwagenstandplaatsen). Die inzet zal naar verwachting beperkt blijven en passen binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit.

Vervoltraject besluitvorming

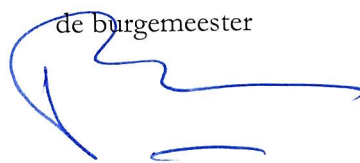
Na vaststelling van het woonwagen- en standplaatsenbeleid zal dit beleid een aanvulling zijn op het hoofdstuk 6.1 bijzondere doelgroepen zoals geformuleerd in de gemeentelijke Woonvisie 2021-2025. Het beleid zal met name dienst kunnen doen bij de vertaling van woonwagen- en standplaatsbeleid naar de praktijk.

Met de toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen handelt de gemeente Vught in lijn met het 'Regionaal handelingsperspectief woonwagenbeleid in Noordoost Brabant' d.d. december 2020.

Burgemeester en wethouders van Vught,
De secretaris

W.F.F. Keijzers

R.J. van de Mortel

Bijlage(n):

1. Woonwagen- en standplaatsenbeleid gemeente Vught 2023
  - 1.a Gemeentelijk beleidskader
  - 1.b Toewijzingsverordening woonwagenstandplaatsen Vught 2023
  - 1.c Regionaal handsperspectief woonwagenbeleid Noordoost Brabant
  - 1.d Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid Ministerie van binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2018